

історичні особливості внесення порівняно частих до Статуту НТШ та інших установчих документів товариства, особливості здійснених у рамках товариства реорганізацій та інших структурних змін, які у подальшому впливали на зміст діяльності НТШ. Наприклад, лише на стадії свого формування правнича комісія пройшла декілька етапів, зокрема: а) створення правничого відділу під керівництвом адвоката КЛевницького у травні 1893 р.; б) ліквідація у травні 1895 р. правничого відділу з тих причин, що відділи, як структурні одиниці НТШ, статуту НТШ не передбачалися; в) утворення у 1898 р. в структурі історико-філософської секції правничої комісії [2, с. 34]. У даному випадку, дослідження причин та історичних особливостей таких змін у розвитку правничої комісії НТШ за короткий проміжок часу потребує поєднання історичного та історико-правового методів дослідження.

Не менш важливе значення має системно-функціональний метод дослідження, на базі якого досліджується структура НТШ, правничої комісії у складі НТШ, а також особливості їх функціонування (включаючи і їх повноваження). Наприклад, за допомогою даного методу можна детальніше встановити, чому саме «до 1917 р. науково-галузевої комісії (в т. ч. і правничої комісії НТШ) виконували переважно видавничі функції» [3, с. 14]. Чи це обумовлювалось структурною підпорядкованістю історико-філософській секції, чи статутною обмеженістю обсягу функціональних повноважень самої правничої комісії?

При дослідженні кількісних показників діяльності НТШ та правничої комісії НТШ важливу роль також відіграє статистичний метод дослідження, за допомогою якого можна охарактеризувати у кількісному виразі результати діяльності НТШ та його правничої комісії. За допомогою використання даного методу дослідження встановлено, що кількість правничих праць у «Записках Наукового товариства імені Шевченка» за період з 1892 р., до другої світової становила 155 томів [4, с. 49]. Разом з тим, даний метод дослідження може бути успішно використаний при дослідженні результатів видавничої діяльності правничої комісії НТШ, що у подальшому дасть можливість порівнювати науково-видавничу продуктивність членів даної комісії на кожному етапі її діяльності. А це, у свою чергу, обумовить потребу у застосуванні порівняльного методу дослідження.

Вважаємо, що до дослідження проблематики функціонування правничої комісії НТШ у 1892 – 1939 рр. може також застосовуватись нормативно-догматичний метод (у частині вивчення правової бази діяльності НТШ), метод дедукції, методу загальнення та інші методи наукового дослідження.

Список використаних джерел:

1. Зайцева З.І. Український науковий рух: інституціональні аспекти розвитку (кінець ХІХ – початок ХХ століття): Монографія / З.І. Зайцева. – К.: КНЕУ, 2006. – 368 с.
2. Кахнич В. Розвиток правової науки та освіти на юридичному факультеті Львівського університету за часів Австрії та Австро-Угорщини / В. Кахнич // Вісник Львівського ун-ту. Серія юридична. – 2010. – Вип. 50. – С. 70.
3. Хроніка НТШ – 1918. – Ч. – 60/62. – С. 14.
4. Падюх Я. Розвиток Наукового товариства імені Шевченка в діаспорі: здобутки, проблеми / Я. Падюх // Наукове товариство імені Т. Шевченка і українське національне відродження. Перша наукова сесія НТШ Березень 1990 р. Доповідь, повідомлення, матеріали. – Львів, 1992. – 220 с.

ПОВНОВАЖЕННЯ КЕРІВНИКА ОРГАНУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ОБС УКРАЇНИ, ЯК ПЕРЕДУМОВА ОБГРУНТУВАННЯ СТРУКТУРИ ЙОГО ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВИХ ЯКОСТЕЙ

Подкопась Є.С.,

ад'юнкт кафедри юридичної психології Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: кандидат психологічних наук, доцент кафедри юридичної психології Національної академії внутрішніх справ *Волошина О.В.*

Керівник органу досудового розслідування ОВС поєднує в собі виконання безпосередньо управлінських (організаційних, представницьких, контролюючих, координуючих тощо) функцій та функцій вузькопрофесійних, визначених специфікою слідчої діяльності та вимогами кримінально-процесуального законодавства.

Тому розглядаючи особистість керівника органу досудового розслідування ОВС слід аналізувати її, як з точки зору суб'єкта управління щодо підпорядкованого особового складу, так і як суб'єкта, що здійснює досудове розслідування, користуючись при цьому повноваженнями слідчого [1].

Важливе місце в системі ОВС України займають органи досудового розслідування. Згідно з п. 2.2. наказу МВС України від 24.09.2010 року № 456 органи досудового слідства відносяться до «головних служб, які виконують основні обов'язки з розкриття і розслідування злочинів та відповідають за кінцевий результат роботи».

Специфічні завдання, поставлені перед слідчими, вимагають від них наявності особливих професійних навичок і знань, почуття особистої відповідальності, об'єктивності, дисциплінованості, працьовитості, високого рівня правової культури. [3, с. 85].

Аналіз повноваження керівника органу досудового розслідування згідно з КПК України, наказом МВС України від 31.03.2008 року № 160, наказом МВС України від 24.09.2010 року № 456 та наказом МВС України від 07.09.2005 року № 777, дозволяє їх умовно згрупувати у чотири групи, не лишаючи поза увагою, що всі вони перебувають у взаємозв'язку та взаємозалежності.

Перша група – повноваження пов'язані з кадровим забезпеченням та виховною роботою: внесення пропозицій начальникові органу внутрішніх справ щодо прийому кандидатів на службу, призначення на посади, звільнення з посад та ОВС підпорядкованих працівників, контроль за дотриманням підлеглими працівниками службової дисципліни, особисте проведення і з слідчими занять в системі службової підготовки, внесення пропозицій про застосування до підлеглих працівників дисциплінарних стягнень, клопотання про заохочення слідчих, вирішення питань щодо їх соціального забезпечення і побутового влаштування.

Друга група – повноваження пов'язані з організацією праці підлеглих працівників: визначення, розподіл, персоналізація та затвердження функціональних обов'язків особового складу, забезпечення планування роботи слідчого підрозділу, подання звітів за результатами роботи підрозділу, забезпечення своєчасних витздів слідчих на місця подій, заслуховування слідчих та членів слідчо-оперативних груп з питань розслідування кримінальних справ, ведення постійного обліку виставлених статистичних карток на закінчені кримінальні справи.

Третя група – процесуальні повноваження: розгляд заяв і повідомлень про злочини, здійснення контролю щодо недопущення порушення термінів розслідування кримінальних справ, контроль за обгрунтованістю порушення кримінальних справ та обгрунтованістю прийнятих рішень про заупинення слідства в кримінальних справах, погодження проведення слідчих та розшукових дій.

Четверта група – повноваження пов'язані з координацією праці підрозділу досудового розслідування ОВС з іншими структурними підрозділами: за погодженням з начальником органу внутрішніх справ залучення до роботи із забезпечення розслідування обставин у кримінальних справах необхідні сили інших служб, а також технічні та інші засоби, припинення фактів втручання в процесуальну діяльність слідчих не уповноважених на те законодавством осіб,

забезпечення впровадження в практику роботи слідчих рекомендацій щодо наукової організації праці, представлення слідчого підрозділу в органах виконавчої влади та місцевого самоврядування, інших установах і організаціях.

Таким чином, аналіз особливостей управлінської та слідчої діяльності в органах внутрішніх справ України, узагальнення поглядів науковців щодо професійної важливих якостей необхідних слідчому та керівнику в органах внутрішніх справ та прийняття до уваги визначених груп повноважень керівника органу досудового розслідування, є передумовою для обґрунтування структури професійно важливих якостей керівника органу досудового розслідування ОВС України.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
2. Наказ МВС України від 24.09.2010 року № 456 «Про затвердження Положення про основи організації розкриття злочинів органами внутрішніх справ України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-polozhennja-pro-osnovi-organizacij-i-rozkr-doc44838.html>.
3. Коляда П. В. Проблеми досудового слідства у кримінальному процесі. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 208 с.

ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ПРАВА НА ЗАХИСТ: МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ

Сидорчук Ю. М.,

здобувач кафедри філософії права та юридичної логіки Національної академії внутрішніх справ

Права людини, їх генезис, соціальні корені та значення – одна з найбільш актуальних проблем в історії людської цивілізації. Даний інститут права розвивався на протязі декількох тисячоліть, починаючи з часів Давньої Еллади і по сьогоднішній день. Багато поколінь філософів, політичних діячів та юристів сформували пласт, який іменується правами людини. Кожний етап в історії людства ознаменований своїми досягненнями в галузі прав людини.

Сучасне міжнародне право розглядає права людини як природні та невід’ємні. Отже, права людини — це не дарунок держави чи уряду, вони з’являються не внаслідок їх закріплення у правових актах. Як сказано у ст. 1 Загальної декларації прав людини, «всі люди народжуються вільними та рівними у своїй гідності та правах». Кожна людина має права та свободи, і ніхто не має права свавільно їх позбавити.

Професор О. Скакун вважає, що права людини – це гарантована законом міра свободи (можливості) особи, яка відповідно до досягнутого рівня еволюції людства в змозі забезпечити її існування і розвиток, та закріплена у вигляді міжнародного стандарту як загальна і рівна для усіх людей (Скакун О. Ф. Теорія держави і права, 2006).

Одним із основних прав людини є право на захист. Слід зазначити, що право на захист прямо не визначено у Конституції нашої держави й інших держав світу. Те, що кожний має право на захист, стає очевидним після ознайомлення з основними положеннями конституцій різних держав світу. Зокрема, зміст права на захист передбачає право звернення до суду, до органів державної влади, до Уповноваженого Верховної Ради з прав людини, до міжнародних організацій, до Європейського суду.

У ч. 5 ст. 55 Конституції України зазначено, що «кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань». Окремі аспекти цього права закріплені в інших законодавчих актах. Так, ст. 15 Цивільного кодексу України визначає, що кожна особа має право на захист свого цивільного права у разі його